

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **S., a.s.** so sídlom v N.MV., T. č. X., IČO : X., zastúpenej JUDr. P.J., advokátom so sídlom v B., L.č. X., proti žalovanej **V.Z.P., a.s.** so sídlom v B., M.č. X., IČO : X., o zaplataenie 213 266,80 Sk, vedenej na Okresnom súde Bratislava V pod sp.zn. 14 C 264/2005, na dovolanie žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 14. júna 2006 sp.zn. 4 Cob 73/2006, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalobkyne **o d m i e t a .**

Žalovanej náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Bratislava V rozsudkom zo 14. februára 2006 č.k. 14 C 264/05-46 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni 16 690,44 Sk, vo zvyšku žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden účastník nemá právo na ich náhradu. Žalovaná suma, ktorú si žalobkyňa uplatnila vo výške 213 266,80 Sk, predstavovala poplatok z omeškania za obdobie od 11.12.2003 do 13.9.2004 za oneskorené zaplataenie faktúr za lieky a zdravotné pomôcky, ktoré boli na základe lekárskech predpisov a poukazov vydané poisťencom žalovanej. Žalobkyňa zastávala názor, že po celú dobu omeškania jej patrí poplatok vo výške 0,1 % za každý deň omeškania a žalovaná vychádzala z názoru, že žalobkyni patrí poplatok z omeškania vo výške 0,01 % za každý deň omeškania, len od 11.12.2003 do 14.7.2004, t.j. za 216 dní omeškania, keďže faktúra bola splatná po 1.6.2003. Súd prvého stupňa vychádzal z toho, že pôvodná právna úprava daná § 38 ods. 4 zákona č. 273/1994 Z.z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskech zdravotných poisťovní

(ďalej len "zákon o zdravotnom poistení") určovala poplatok z omeškania vo výške 0,1 % za každý deň omeškania. Zákonom č. 138/2003 Z.z. účinným od 1. júna 2003, došlo k zmene uvedeného ustanovenia v tom zmysle, že výška poplatku za omeškanie bola znížená na 0,01 % za každý deň omeškania. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len "ústavný súd") v náleze zo 17. mája 2004 sp.zn. PL. ÚS 38/03, ktorý bol v Zbierke zákonov Slovenskej republiky vyhlásený 15. júla 2004 pod č. 396/2004 Z.z. (ďalej len "nález"), vyslovil nesúlad § 38 ods. 4 zákona o zdravotnom poistení s Ústavou Slovenskej republiky (ďalej len "ústava"). Podľa právneho názoru súdu prvého stupňa sa strata účinnosti a tiež platnosti (nezosúladením s ústavou do 6 mesiacov od vyhlásenia nálezu v Zbierke zákonov Slovenskej republiky) týka len novelizovaného znenia ustanovenia § 38 ods. 4 zákona o zdravotnom poistení (teda v znení zákona č. 138/2003 Z.z.). Poplatok z omeškania priznal od 11.12.2003 do 14.7.2004, vo výške 0,01 % denne, v opačnom prípade by išlo, podľa názoru súdu prvého stupňa o neprípustnú retroaktivitu. Mal za to, že ust. § 38 ods. 4 zák.č. 273/1994 Z.z. v platnom znení stratilo účinnosť dňom 15.7.2004, čo znamenalo, že pre subjekty právnych vzťahov z neho nemohli vyplývať oprávnenia a právnej povinnosti. Preto vo zvyšku žalobu zamietol.

Na odvolanie žalobkyne Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo 14. júna 2006 sp.zn. 4 Cob 73/2006 rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyni do 3 dní 46 362,30 Sk a vo zvyšku rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil. Rozhodol tiež o náhrade trov konania tak, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Mal za to, že nebolo sporné, že žalovaná bola v omeškaním so zaplatením faktúry, ktorej výška nebola medzi účastníkmi sporná, za obdobie od 11.12.2003 do 13.9.2004. Žalobkyni vznikol nárok na zaplatenie poplatku z omeškania za toto obdobie vo výške 0,01 % v zmysle § 38 ods. 4 zák.č. 138/2003 Z.z., ktorým bol zmenený zákon č. 273/1994 Z.z., keďže tento nadobudol účinnosť od 1.6.2003 a platil až do 15.7.2004, t.j. do dňa uverejnenia Nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky v Zbierke zákonov Slovenskej republiky. Od 15.7.2004 do 12.9.2004 vznikol podľa názoru odvolacieho súdu žalobkyni nárok na poplatok z omeškania vo výške 0,1 % za každý deň omeškania v zmysle § 38 ods. 4 zák. č. 273/1994 Z.z., keďže bolo zrušené iba novelizované ustanovenie tohto ustanovenia. Poplatok z omeškania predstavuje sumu 46 362,30 Sk, ktorú uložil žalovanej zaplatiť žalobkyni a vo zvyšku rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil.

Rozsudok odvolacieho súdu napadla dňa 12. septembra 2006 dovolaním žalobkyňa. Namietala, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení. Žiadala rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vrátiť mu vec na ďalšie konanie. V dovolaní podrobne rozoberala právny stav veci a nesprávny právny záver odvolacieho súdu.

Žalovaná vo vyjadrení k dovolaniu žalobkyne uviedla, že priznané sumy žalobkyni uhradila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpená advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno týmto opravným prostriedkom napadnúť.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. v znení do 1. júla 2007 (ďalej len O.s.p.), podľa ktorého je s poukazom na ustanovenie § 372o zák.č. 273/2007 Z.z. potrebné vec právne posúdiť, dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné, ak smeruje proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej.

V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru odvolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu.

Prípustnosť dovolania proti zmeňujúcemu rozsudku (§ 238 ods. 1 O.s.p.) je založená na rozdielnosti rozsudku odvolacieho súdu a rozsudku súdu prvého stupňa. O rozdielne rozsudky ide vtedy, ak okolnosti významné pre rozhodnutie veci posúdili oba sudy rozdielne, v dôsledku čoho odlišne určili alebo deklarovali práva a povinnosti účastníkov. Odlišnosťou sa pritom nemá na mysli rozdielne právne posúdenie veci, pokiaľ nemalo vplyv na obsah práv a povinností účastníkov, ale záver súdu odlišne konštituujúci alebo deklarujúci práva a povinnosti v právnom vzťahu účastníkov. Pre posúdenie, či ide o zmeňujúci rozsudok

odvolacieho súdu, nie je významné formálne hľadisko (ako odvolací súd formálne rozhodol alebo ako formálne svoj výrok označil), ale obsahové hľadisko (vzájomný vzťah rozsudku odvolacieho súdu a rozsudku súdu prvého stupňa v tom zmysle, či práva a povinnosti účastníkov v danom právnom vzťahu posúdili odlišne). Významné nie je ani to, či výroky rozsudkov súdov oboch stupňov sú alebo nie sú odlišne naformulované – aj v tomto zmysle je rozhodujúce obsahové hľadisko.

Dovolaiteľka v dovolaní nevymedzila, v akom rozsahu napadla rozsudok odvolacieho súdu, z obsahu jej mimoriadneho opravného prostriedku ale vyplýva, že rozhodnutie odvolacieho súdu napadla ako celok.

Dovolanie žalobkyne v časti, smerujúcej proti tej časti výroku, ktorým odvolací súd "zmenil" rozsudok súdu prvého stupňa tak, že žalobkyni priznal 46 362,30 Sk nepodáva ten, kto je subjektívne oprávnený podať dovolanie. Žalobkyňa týmto výrokom nebola negatívne dotknutá, lebo jej žalobe (vo finančnom vyjadrení 46 362,30 Sk) bolo vyhovené – odvolací súd výrokom o priznaní tejto sumy dal žalobkyni za pravdu v tom smere, že jej táto suma patrí, a to vo vyššom finančnom vyjadrení ako súd prvého stupňa, ktorý jej priznal 16 690,44 Sk. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolanie proti tejto časti výroku odmietol ako podané tým, kto nie je na podanie dovolania oprávnený (§ 243b ods. 4 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm.b/ O.s.p.).

V ďalšej časti výroku dovolaním napadnutého rozhodnutia, odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa, proti svojmu potvrdzujúcemu výroku však dovolanie nepripustil, a preto dovolanie žalobkyne nie je proti tejto časti výroku odvolacieho súdu prípustné.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok

právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania uvedenej v tomto zákonnom ustanovení dovolací súd nezistil a dovolateľka ich ani nenamietala.

Skutočnosť, že by rozhodnutie prípadne aj spočívalo na nesprávnom právnom posúdení veci, môže byť len odôvodnením dovolania v zmysle § 241 ods. 2 písm.c/ O.s.p. v prípade, ak je dovolanie prípustné, a nie dôvodom jeho prípustnosti podľa § 236 a nasl. O.s.p.

Vzhľadom na uvedené možno preto zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O.s.p., a iné vady konania v zmysle § 237 O.s.p. neboli dovolacím súdom zistené. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobkyne v súlade s § 218 ods. 1 písm.c/ v spojení s § 243b ods. 4 O.s.p., ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnej žalovanej vzniklo právo na náhradu trov konania proti žalobkyni, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 4 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky jej však náhradu trov dovolacieho konania nepriznal z dôvodu, že nepodala návrh na ich priznanie (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 25. januára 2008

JUDr. Vladimír Magura, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia :

